

Posudek magisterské diplomové práce

Autor práce: Klára Urbánková
Název práce: Japonské vnímání víry: Historie a současnost
Oponent: Sylva Martinásková

Hodnotící kritéria:	Známka:
Stanovení cílů práce a jejich dosažení	A
Autorka předkládané práce se pokusila v širším historickém a společensko-kulturním kontextu uchopit otázku vnímání víry v Japonsku, zachytit nejstarší náboženské představy a poukázat na okolnosti vzniku či asimilace jednotlivých hlavních náboženských směrů na japonských ostrovech. Výsledná práce skýtá souhrnný obrázek o historii přejímání náboženských vlivů a pojetí náboženství v Japonsku, proto cíle práce považuji za splněné.	
Struktura, metodologie a argumentace	B
Práce je spíše popisnějšího rázu, nepřináší nové závěry, může ovšem posloužit jako základní přehled náboženského života v Japonsku. Pozitivně hodnotím skutečnost, že autorka poukázala na problematiku pojmosloví (co je „víra“, „náboženství“), jež s ohledem na nábožensko-filozofické směry rozšířené v Japonsku může zásadním způsobem poznamenat i vnímání „náboženského života“ japonského národa (ať už vnějším pozorovatelem, či Japonci samými). Z větší části lze v textu sledovat historický vývoj jednotlivých směrů na japonském území, uvítala bych, kdyby bylo více prostoru věnováno současné situaci. Kapitulu 5 bych s ohledem na její obsah zřejmě nepojmenovala „ateismus“. Domnívám se, že s relativně nízkým procentem (21 %) Japonců, kteří se v uváděném průzkumu přikláněli k šintó, může souviset právě zmiňovaný problém pojmosloví, neboť ne všichni dotazovaní musí nutně chápat šintó v kategorii „šúkjó“, což zde mohlo být více okomentováno a rozpracováno. U podkapitoly 5.2 Náboženská realita by bylo vhodné data shrnout do přehlednější tabulky.	

V textu se vyskytuje několik drobných nepřesností, které přiřítám neobratné formulaci, nikoli neznalosti. Období Kamakura či Tokugawa nelze označovat jako „éru“ (s. 36, resp. s. 49). Poněkud nešikovné je v souvislosti s básníkem Bašóem, který zemřel roku 1694, hovořit o počátku 18. století (s. 46). V případě období Tokugawa by spíše než o konfucianismu (s. 49) bylo o něco přesnější hovořit o neo-konfucianismu. Poněkud opatrnější bych byla u formulací typu „Japonci nebyli doslova prvními obyvateli země“ (s. 16), neboť v nejstarší japonské historii je dosti obtížné definovat, kdo je „Japonec“, případně zda takto obyvatele těchto ostrovů (a konkrétně které) lze již označovat. V této souvislosti se také nabízí otázka, jak se liší/lišilo vnímání víry u jednotlivých etnik, jež dnes tvoří obyvatelstvo Japonska (především s přesahem do současnosti – viz otázku č. 1 níže).	
Jazyk, stylistika	A–
Předkládaná práce je napsaná velice kultivovaným jazykem. V textu však zůstalo několik pravopisných chyb, které zbytečně narušují jinak vysoký styl autorky.	
Formální náležitosti, odborná literatura, bibliografický aparát	A–
Pozitivně hodnotím množství použitých zdrojů. U cizojazyčných zdrojů doporučuji pro snadnější dohledání zachovat přepis bibliografických údajů v jazyce publikace (zde např. zdroj „Cunoda Rjúaku“ nebo „Tokio“ u zdroje Nada Inada). Citační norma standardně také poněkud odlišným způsobem, než jaký je použit v této práci, řeší odkazování ke slovníkovým heslům. Pozor také na odkazování k předmluvám či doslovům – zde je chybně odkazováno např. na s. 12, PPČ 26 – <i>Kodžiki</i>.	
Navrhované celkové hodnocení	B

Témata pro obhajobu, připomínky a doplňující otázky:

1. Jak do tohoto obrázku pojmání víry v Japonsku zapadají etnika Ainu a Rjúkjú a jejich koncepce víry?
2. Na s. 38 píšete, že „válečné počiny Japonska byly považovány za nábožensky nemotivované, a to i v případě obou světových válek.“ Upřesněte, kým jako takové byly považovány – Japonci, nebo zahraničím? Jak vnímáte japonský pojem *kóseisen* (皇聖戦) a ideologii druhé světové války, kdy japonští vojáci bojovali „za císaře“ čili „za boha“?
3. Co je pro Japonce modlitba?

V Olomouci, dne 15. srpna 2018

Sylva Martinásková